

kathomp.

40561

I

Mag. St. Dr.

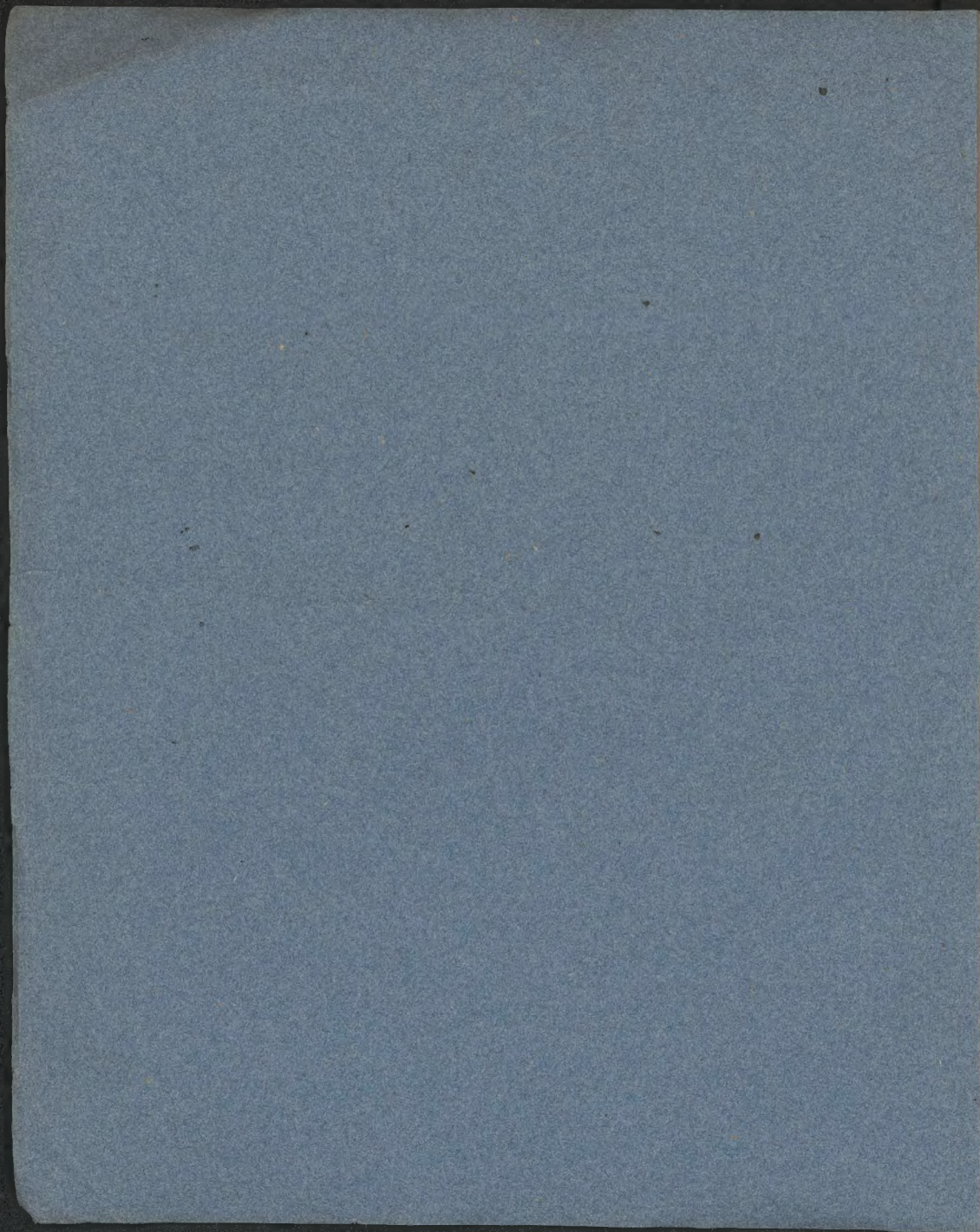
P

is.

Teol. 3252

Wolszczyca L. franci: Moni pietatis abo
gora Karmelu w górę pobozności prozema-
niona, w której nicoszacowane summy depu-
towane enót y zastug - Marycy Magdaleny
de Paris Karmelicki.

w Krak. w dr. Janist Pilskeczyka. 1670.

MONS PIETATIS,

A B O

GORA KARMELV

w Gorę Pobożności

przemieniona,

w storey nieoszacowane Summy depozyto-
wane / Cnot y Zasług y Przykładow Ser-
aphinskiej Panny

MARYEY MAGDALENY

de Pazzis Kármelitki:

Ná wypłácenie długow Główny zadłużo-
ney / y Duży obwinionej / pożązie

Kazaniem przy Vroczystosci Kánonizá-
cyey icy, w Kościele Panny Naświętszey ná Piasku
Oycow Kármelitow Regul: Obseru: Dnia 3. Listop.

Przy Ewángeliey Niedzielney o długach talentowych /
Miánym.

X. FRANCISZEK WOLSCIVS, Ord: Minor:
Reformatorum Kaznodzieia.

W KRAKOWIE,
W Drukarni Staniśława Piotrkowczyka, I. K. M. Typographa,
Roku Pańskiego, 1670.

Ná Gorze Mágdálenc vvidzieć przy tym znáku,

Y broni; z kąd vvyšzedł zdroj zbávvienneho
smáku.

905677

Iáśnie Oświeconey Księżnie /
Nayiaśnieyszego Monárchy
K R O L A P O L S K I E G O
Szczęśliwey Rodzicielce,

Jey Mości Pániey / Pániey
G R Y Z E L D Z I E
K O N S T A N C Y E Y,
Ná Zamościu Korybutowey
Księżnie Wisniowvieckiey,
Woiewodziney Ruskiey, &c. &c.

Pániey y Dobrodziejce wielce Miłościwey.

*Iáśnie Oświecona Xiężno, Páni y Dobro-
dziecyko vvielce Miłościwa.*

Z Vniżonym pokłonem Wysoką G O R Ę, Wysokiey niosę Iáśnie O-
świeconey W. X. Méi wspaniałości. Gora Gorze należy. Jednym
prawie Piśmo Boże w Hebráyskim ięzyku przezwiśkiem Gorę y
Rodzicielkę wyraża (iako z 8. y 15. Ksiąg 4. Krolewskich Ro-
działu, wczony wyczerpnął Arefius. Z tey podobno Analogiey: iż iako

P R Z E M O W A.

Gory częstoć nieprzebrane w sobie zawierają Minery; tak w swoich Miedzi wnętrznościach, nieofszacowane Ojczyźnie y Kościołowi przechowują kleynoty. Rzuć promienistym Prowidencyey swojej respektę, ten który *appendit Montes in statera D E V S magnus Dominus & Rex magnus, qui altitudines Montium ipse conspicit*; niechcąc Ludu swego Polskiego pod potężną ręką jego wniżonego, a prawie w padole płaczu ponurzonego odrzuć. (*quoniam non repellat Dominus plebem suam*). Rzuć zaiste iasnością oczu swoich na Ciebie iasnie Oświeconą wszelkiemi Natury, mądrości, pobożności, splendorami Górę; oraz szczęśliwą Najaśniejszego Pana Naszego Monarchy Polskiego Rodzicielkę: w Tobie y przez Cię nowe posępney Ojczyźnie prowadzić światło. Kształtnie Imprezistą wyniosłe, a gwiazdą *in apice* zakończone Chizyuszow Górę, takim okraś Epigraphę: *Hos lux prima ferit*. Na te pierwszy iasności wzgląd: Lepiej drugi altudując z Psalmisty: *suscipiant Montes pacem populo*. Na Gorach niech Pokoy z Niebą wędrowny spoczywa. Oboje to ziściło się w Tobie szczęśliwa Monarchy Polskiego Matko; gdy *illuminans mirabiliter à Montibus aternis*, w cieniu śmierci już prawie ponurą Ojczyznę, wynikającym nowym światłem, na Zenit Maiestatu osadzonym, Najaśniejszym Synem Twoim B O G w Prowidencyey swojej niedostępny, splendorem obiaśnił. Ciebie przeznaczył abyś w Twoich wypiałowatach wnętrznościach Pokoy z Niebą prawie spuszczoney, który w Ojczyźnie tak zewnątrz y z wszelkich stron zamieszanej, z Twoiery Gory na wszystkie Stanow Koronnych pagorki, spływać począł. Ogromna niegdyś z różnych kombinowana metallow Statua, od kamycką iednego bezręcznego z Gory się toczącego; zruinowana y zdruzgotana była; czytamy w Danielowego Proroctwa Historyey. Tenże wnet kamycek w wielką Górę świat wszytek napełniającą, wroźszy, stał się nie naruszonym Krolestwem. Coś podobnego B O G z nami uczynić raczył: Stała na Warszawskich Polach prawie *Monstruosa statua*; to jest *status Regni* fakciami różnemi, do coherencyey niepodobnemi prawie narzrmiony; złoto, srebro, miedź, różne dźwięki, *voces non Vota*, wydawały. Potrafił B O G, gdy kamyckiem z Gory Twoiery, Matierzyńskiej płodności wynikającym, w tę vgodził Statuę; wszystkie annihilując fabrikowane fakciami ambicye. Gruntując *Electum secundum cor suum*. Najaśniejszego iedynego Syna Twoego, któryć za tysiąc stanął, iako *Bleffus ex millibus & in millibus*. Tenci to jest *Lapis sine maculis*, to jest bez wszelkicy corruptey, ktoremi inni ręce smarowali; samą Naywyższego ręką vmocniony, y na Thron osadzony.

Słusznie.

P R Z E M O W A.

Słusznie dowcipnego Symbolisty tu przypisać Lemma: *Vis omnis ab alto est?* Wybor Najsławniejszego Syna Twego a Pana Naszego, całe *ab alto est*: którego lubo providencya Boska, cudownym modelera *per ima ad summa*, przez różne fortun diminuty y osierocenia y spączne fortuny wywroty prowadziła do Thronu; iednak *in tanto apice* osadziwszy światu wszystkiemu okazali; że ona jest, *per quam Reges regnant, & Principes imperant*. Prorok niegdys żądający Krola chwały, y wyglądający z weśknieniem *Regem Pacificum* z gorącą westchnął anagoga: *Emitte Agnum Domine Dominatorem terrae ad montem filiae sion*; z Syonskiej Gory Panownika życzył swojej Oyczyźnie Prorok Baranka, nie zarabiając na onę przymówkę: *Vultis Leones regnare super nos*. Nikt życzyć lepiej nie mógł Oyczyźnie Naszej, iako iej samó życzyło Niebo, gdy oto z Gory pobożności Twoiej, Panownika nam miłościwie dobrotliwego zordinowało. Tyś jest Miłościwa Pani; na której iako niegdys na Armenskich Górach, po długich potopowych falach, Korab Noęgo, Oyczyzny Naszej, burzliwemi wkołatany diffidencyami *status* odpoczał. Na Tobie wszytka Oyczyzny fortuna w silnych naważnościach periclituiąca, iako w porcie poufale spoczęła. Słusznie Tobie przypisując co portowemu brzegu: *In hac sola quiesco*. Wysoka Gora Oyczyzna pospolita Matka, zdobyć się z swoich nie mogła wnętrzości; na godny do Korony Polskiej dyament, Syna siebie oraz y Oycę porodzić nie mogła; lubo często *parturiebant Montes* nie bez boleści rodziła. Mogł słusznie nad nią Cudzoziemiec zapisać, co pewny nad wysoką a nieplodną zapisał skałą: *Summa sterile scupr*. Twoiej to BOG zachował pobożności iasnie Oświecona Xięžno, żeś pierwsza Matce Syna, Oyczyźnie Oycę, Krolestwu Pana porodziwszy, Matką Mátki, *Mater Patrie* wtytułowana, z wyrokow Boskich została. A przeto tak Najsławniejsze Gorze, Oyczyzny Naszej zaiste Matce, poważam się ofiarować, wysoką y bogatą doskonałości Gorę. G O R A K A R M E L u niewysłowiona z Purpurą Krolewską y z Macierzyńską certuie mlekoptynnością. Od purpury abowiem Karmelem się zowie, zwyciężskimi Męczeńskiej krwi wsiątloną zrzodłami. Macierzyńskich zaś mlekoptynnych piersi pobożność wyraża, gdy *lacre & melle manans*, mlekiem y miodem spływając, Synów Prorockich niebu odchowuje. A zgoła Pannieńskich Rodzicielki Boskiej piersi, którą za Matkę Zakon Karmelową, mlekiem wszytka obfityjąc polyskuie. Słuszną tedy ma Karmel do Wálzey X. M. relacya, która krew Twoię Purpurą Krolewską przyodziąną szczęśliwie baczysz, y Macierzyńską godnością iasnieiesz. Na tey Gorze

PRZEMOWA.

śladził B O G nowej światobliwości przedziwny Págorok, świeżo Kánoni-
zowaną Świętą MARYĄ M A G D A L E N Ę *de Pazzis* Kármelitanke
Obseruantie Regulari. Tá to jest Górą, która *summa videtur ab imis*, nam ni-
skim, niepoiętey doskonałości *apice* prawie niedościgną. Tá jest, której
wysokość nie tylko Niebiosa przechodzi, lecz samego serca dosięga Boskie-
go. Tak, że lubo gdy *accedit homo ad cor altum, exaltabitur DEVS*, ona tego
dokazała, że się prawie z sercem porównała Boskim, gdy icy CHRYSTVS
niegdyś swoje, za dokument miłości darował serce. Cieniem abo raczej
jaśnością swoją; tá Górą, wszytek Chrzęściánski napełniwszy świat, y w ná-
szey, też tymi czasy zjaśniała Oyczyźnie: aby Naiąśnieyszemu Monárche
splendoru Niebieskiego, przyziemskich dodała fulgorach. Kunst to pro-
widencyey Boskiej, że za dni pierwotnych pánowania Krolá Ięgo Mości
Syná Twęgo Páná Nászego, dwóch Kánonizowanych Świętych ozdobiły
hemispharium Polskie tryumphy: aby nie tylko Oyczystą ziemią, lecz y Ko-
ściół y Niebo bez tryúphowało. Tędy tedy winszując niebieskiego fawo-
ru, powążyłem się niedostępną Górę, drobny pygmąus, przed obecność Wá-
szey X. M. dzwigać, którejby sami Gigántowie podnieść niezdolali. Wpra-
wdzić nieiskość moją, zrażała mię od takiego prezentu; lecz gdy m wpo-
mniał, óno Poëty *Elogium*:

Quo maior sublatus humo mons surgit ad astra,
Hoc biat in valles deprimiturque magis.

A zátym: Quo maior superis hoc sibi visa minor.

Krocey Symbolistą, wzniośle przypisując Gorze Lemma: *Non sine valibus* : też exprimiue. Wspomniawszy mówię na to, że Twoy on Miłościwa: Xieźno przedziwney Mądrości *apex*, wspaniałey godności *Vertex*, lubo wysoki, jednak niewyniosły iest; poważylem się pod ciężarem, lubo nisko skłoniony przed Wspaniałość Wąszey Xiążęcey Mości przystąpić. Godnieyszą była aby ktory z Synow Prorockich Karmelu obywatel, ten świeży Karmelu Decor Wąszey X. M. prezentował: zwłaszcza iż to Synom. Prorockim Karmelitom zwyczajna Krolow vngować, y na Krolestwo Boskim Imieniem designować; Zaczyn do Krolewskich im zwyczajna przystępować Thronow. Jednak iż oni dla tego aby się tym lepiej chwala tej Świętey wydała, gdy wrak nieudatney facundiey *facunda*, y wydatna iest: mnie niegodnemu Samiż ten nakazali Seraphickiey Panny Panegyrik: poważylem się iako Saul *inter Prophetas prophetare*. Za tych tedy Oyow in fiaktem, Wąszey X. M. ię podla skarbow nieprzebranych G O R E dedukuje

diku ię

P R Z E M O W A.

dziękuję. Na Gorze obłokow niebieskich wierzchem sięgającej Olympo-
wey, zapisane na piasku litery, na znak niewzruszonego wiatrem pokoju,
do wielu lat niewyglądzone trwały. Ztąd *Lemma* wrosło: *In summo quies.*
Na Gorze świętey Karmelu, zaczęła Piasek on przesławny, przy morzu cu-
dowym Przenaświętzey MARYEY w Piakowym Obrazie przedziwny.
Tenże to Piasek, który tyle cudow ile prośzkow computuje. Ten Piasek
o który wszystkie fale, burzliwych w Oyczyźnie Naszey roztrąciły się na-
wałnościami. Ten to Piasek, w który *anchora spei* wszystkiey Korony pericli-
tującego wknęła Korabiu. Tonąca prawie we krwi y łzach Oyczyznę,
w tym Piašku swojej otuchy kotwicę fundowała. Niech BOG na tym
Piašku, wiekującego a szczęśliwego zawsze Pánowania Synowi Twemu
Najświeższemu zapisze Przywilej. Pokoju y triumphow niech confi-
guuje autentyk. Niech Groty Twoie jasnie Oświecona Xiężno, w
tym świętym wtkwione Piašku gruntownie wiekują. Niech ie Naswiętsza
Bogaródzica w ręku swey piastuje opieki. Beatrix niegdys Emmanuela Por-
tugałskiego Krola Córka, trzy palące wysokie pochodnie na Gorze osła-
dzone, pod koroną adumbrując; Lwa przy tym światłem przerążonego y
pierzchałego, przydawszy; *Lemma Laconicum* przypisać kazala: *HIS*, co
jest, Wiara, Nadzieja, Miłość, Lwa zrażwszy piekielnego wieczną za służę
koronę. Niech Groty Twoie jasnie Oświecona Xiężno, jako pochodnie
jasno polerowanym blaskiem przy Koronie Syna Twego Najświeższego ja-
śnienie, zraża Lwa nieprzyjawnego Oyczyźnie. *HIS, intendat prosperę, pro-*
cedat, & regnet, Syn Twój Pan Nasz Miłościwy: Podrastaający Miesiąc
wykonterfetowawszy ieden przypisał:

Tum terra teget, cum totum impleverit orbem.

Jakoby chciał rzec Księżyc, nie zapadnę pod ziemię, aż w zupełności stanę.
Zyczę niegodny tego, aby Krzyżem Herbowny Miesiąc, zupełney chwały
splendorem wiek swój, sphaerę Oyczyzny, a porym światą wszystkiego o-
krąg napelnił: żeby ten kamień z Gory Twey Macierzynskiej wybrany,
który się nam węgielnym stał Oyczyźnie kamieniem, aby w wysoką świat
wszytek napelniającą wyrosł Górę: a żeby na to oczy Twe Macierzynskie
patrzyły, y ręce Twe Wnuczkow na łonie Twym piastujące tego się doty-
kały. Wzywam tedy przyczyny tej Seraphickiey Świętey, (ktorej nie-
gdys fortuny swoje Marya Medices Francyjskiego Ludwika XIII. Krola Ma-
rka w modlitwy oddawała) aby Walszey Xiążęcey Mości wszystkich od

Obłą-

PRZEMOWA.

Oblubieńcá swęgo fortun vpraszála. O co y ia niegodny Maieſtátowi Na-
wyższemu ſupplikuiąc, vniżoność moię w wſpámiała Wáſzey Xiażęcey
Mości rekomenduię łaskę.

Dat: w Wielickim Kłaſtorze 17. Liſtopáda, Roku Páńskiego 1669.

Wáſzey Xiażęcey Mci Pániey y Do-
brodzieyki Mitoſciwey

niegodny Bogomodlcá
y Slugá

X. Fránciſzek Wolſcius Reformar
Kaznodzieia.

KAZANIE.

Patientiam habe in me & omnia reddam tibi. *Matt: 18.*

Miey cierpliwość nade mną a wszystko oddam tobie.

Brew mi przyjdzie mówić/ Wam Kátholiz-
cy/ słowa Páwła swietego: Fratres debi-
tores sumus. *Rom: 8.* Pogumámy sie Brá-
cia/ dłużnikami iestessmy. Wysskowił Pro-
ro/ że niemáš rezolutá/ Ktoryby redlich mowił to słowo
przytce/ Redde; Nec est qui dicat Redde; quis est in vo-
bis qui audiat hæc, attendat & auscultet futura? *Isaie 42.*
Niemáš takiego Zelántá/ coby bez oblázu mówić sie od-
wázyl/ Odday coś winien: á luboby sie taki ználazł/
Ktož go słuchác będzie? Ktož wwaža iáko sie čieřko rá-
chowác będzie / gdy do ořlátniego áže quadránsá ábo
álerzá satisfákyey ábo ráčzey satisfářřey / wyciągác
bede. Potkáł ieden Creditor dłużniká swego w ciásnym
kacie/ iž mu zemřnác nie mohl/ zaplenie sie witáiac Cre-
ditorá Debitor: á chce iákořkolwieř przyřřtaltowác
polityka swoy wřřyd/ ábo one ráři Ktore piekl ná twá-
řy přymářřić/ všmiechác sie počnie: leč mu žwáry
Creditor rzecze: Redde non ride; nie řmiech mnie Pá-
nie Bráćie že nie oddáćiecie/ pogumác sie potřebá. Silá
nas tářich co podluzywořřy sie Bogu nářřemu / tář be-

spiecznie ách y rozpustnie pod czas żyieny; iáko ieden
ktory máiac długow iák ná głowie włosow / spytány
iákoby sie miał? odpowiedział: edo, bibo, ludo, inte-
rim in ære & ore omnium sum: iem / piie / hulam / á
wszystcy mnie dłużnym / pálcem pokázuia. Lubosiny
wszystcy dłużni; iednak osobliwie ty Oyczyzno moia dzis
ná oblaćie iestes / y owsem ná delaćie: oblatuſt ei v-
nus. Tobie mowie Korono / dłużnáſ Bogu twemu /
poráchuy sie: Dłużniſiny on wálny dług / o którym Pá-
wel S. mowi *ad Rom: 13.* Nemini quidquam debeatis,
nisi vt inuicem diligatis: Sobopolna zgodá miłość wzai-
iemna / iest to dług Bogu sámemu powinny: bo dla te-
go nas Bóg vniſkował / ábyſiny my wzaiemnie w niem
ſie Kocháli. Tu nas niech sámó tćnie ſumnienie / ieżeli
ſiny tego nie dłużni długu; gdy tákie miedzy námi diſ-
tencye / rozrywki y rozterki / inwidye / amulácie / ná zgu-
be to Kroleſtuo prowadzace. mowie wyrażniey: O
iákosiny winni krwie vbogich ludzi / lez / y vciáżenia niez-
noſnego á nieſluſznego; gdy dla náſzych prywat / kár-
noſci / áni rzadu nieczyniac / kto ſie nie leni / żołnierz nie żoł-
nierz / z vbogich ludzi práwie krewo wyciſka. Dłużniſiny
y on tákże poważny dług Honoru Boga sámego: bo
veritatem Dei iniuſtitia detinemus. Poráchuy ſie O-
czyzno / iákó wiela obłudnych przyſiaſg rece / iezyki / ſer-
cá / corrupowane / Boſkiego Imienia Honoru oblig-
záciagnely. Nie wſpomina iákóſ y powinny w dzie-
cznoſci obligiem do dziełczynienia y odwdzięczania Bo-
gu przyciſniona iest; Wważay Oyczyzno. Páwel S.
y ten dług regeſtruie *2. ad Theſſal: 2.* mowiąc: Nos au-
tem de-

tem debemus gratias agere Deo semper pro vobis Fratres, quod elegerit vos Deus primitias in salutem. **34**
Elekcya tu Pawel S. dziekowac Bogu, powinny sie
bydz poznuwa. Jest abowiem za co. **O** Oyczyzno/
izalis nie winna Bogu za tak cudowna Elekcya y Ko-
ronacya Pana poboznego/ dziekczyniema trybut odda-
wac? Tacz to jest Elekcya primicyami twemi in salu-
tem Korony/gdy pierwszego Niatasnieysze MICHALA
de gente tua panuiacego Braciey swoiey baczyß. Wznas
iesz mniemam Oyczyzno/ iakos sila winna Bogu twe-
mu: Redde debitum tuu. *Eccles: 4.* Oddayze. a zladze?
Zadluzona/ zawiedziona iestes; Coz pocznieß? Dlugi
dlugami nazymaia dla tego / ze ich dlugo nie oddaia:
to podobno, iako y inne dlugi nadilacya pusciß? Juz
ci / iesle to wydzie niewiem: to wiem / iz poty Quitu
nie bedzie / poßi oblig dluguna tobie bedzie. Dla tego
to nie maß pokoiu: dla tego / choc w polu iakokolwiek
pokoy; w Izbach/ Seymach/ y sercach nie pokoy: po
Wsiach/ Miasteczkach rapiny y ruiny: pokos dluzna/
Quitu nie bedzie. Poradze ia dzis tobie zadluzona Ko-
rono. *4. Regum 4. cap.* Ksiegi Krolewskie przyta-
czaia / ze Wdowka iedna sierota w wielkich ze stawal
dlugach: przypierali Credytowcie / inß nie tylko w by-
tko iey zabierali vboßstwo / lecz y dzialki na niemola
wziac sie kazali. Elzeuß Prorok S. Karmelita pora-
dzil iey skutecznie / aby dostawßy naczynia proznego /
beczek y przycierkow / po kropelce oliu pompuszala;
ktory olej wnet sie tak obficie rozmnoßil / ze niem do sta-
tecznie dosfc wzynila / a splaciwßy dlugi usßeze y domo-
we potrzeby opatrzyla.

Wroczyſtość Kánonizácyey / **S**wietey á **S**eráphims
ſkiey Pánný **M**ARYEY **M**AGDALENY de Pazzis Ká-
melitánki / wyſokiey á wyborney ſwiątobliwoſci /
blubienice IEZVSOWEY obchodziemy: dobra náſzá. Gdy
we Florencyey Wyczyznie tey **S**wietey **D**ziwice / od-
prawowano pierwſzy raz **B**eatyfikácyey / z **O**ktawa
Wroczyſta od **V**RBANA VIII. **P**apieſzá ſporządzona:
tedy oſobliwym cudem **O**ley w lámpách koſcielných ob-
ſitować pozal / tak cudownie / iż deſtátek lámp nále-
żano / á przez wſytkie oſm dni goreiac w pełnoſci zo-
ſtawáły. (o czym czytalem in Decore Carmeli R. P. Phi-
lippi à SS. Trinitate.) **J**eſli ná **B**eatyfikácyey tak obſi-
towałá oliwá we Florencyey; dopieroż ná twoiey Ká-
nonizácyey **S**wieta **P**ANNO wylalá ſie po wſytkim
ſwiećcie woniáiąca zaſług y ſlawy twoiey oliwá. **O**leū
effuſum nomen tuum. **J**áczym rádzę tobie w boga ſie
roto zádużona **K**orono; abyć **S**ynow w niewola **Tu**
recká nie pobrálá rełá / do tego concurrować **O**leyku /
nim dlugi wyplacáć. **R**ádzę y tobie duſzo / grzechow
dlugámi obciążona / przynieſ prożne naczynie / nápeł-
niaj oliwá; **P**rożne naczynie ieſt ſerce twoie; tak ie ná-
żywa **M**árym ſwiete: **C**or vaſculum vacuum (*homil.*
43.) **P**odkłada yżę to naczynie / czerpaj do ſercá miłość
tey **S**wietey ognista / á wiedz że iáko o pierwſzey **M**á-
gdálenie powiedziano: **D**imiſſa ſunt ei peccata multa
quoniam dilexit multum; tak tey drugiey niewinney
Mágdálenie dano to / że ież zaſługi / gładza náſze dlugi.
Jednáć ieſze ia gruntownieyſzy znayduie ſposob do
wyplácenia długow tak particularnych / iáko y vniuer-
ſalnych

salnych Wyżyny nąsęy. Bywają po spolicie w Miastach wielkich Montes Pietatis, Gory Pobożności / w których wielkie deponowane Summy / zwykły bydy na to conseruowane; aby w bodzy y zadluzeni mogli snadniey lichwa sie ciepla nie wiclac / z dlugow wybrnac. Takac tu Gora iest v nas Bractwo Milosierdzia nąsowane. Zda mi sie ze dzis Gora swieta Karmelowa obrociła sie in Montem Pietatis: Zaprawde / abo wiem iest Mons DEI, mons sanctus, mons coagulatus, mons pinguis. *Psalm 67.* Gora to splywająca krwia Mieczennikow niezliczonych iako miodem: splywająca zrodłami Elizeusa y Swietych przedziwnych Prorokow y Patriarchow. Gora mlekiem samey Przenaswio Bey Matki oraz y Panny / Matki mowie y Bozey y tego Zakonu obfitująca. Gora Oliwa dzis Panielstkiey mądrości y bogomyślności w Magdalenie swietey / (ktora Bog taka swieta rzadka / osobliwa w slawie / ozdobie / swięzo ten Zakon wrażył) wtuzona. Przystepuymyż do tej Gory / bierzmy summy / wyplaciemy dlugi. Ja Inwentarz summariyny / Summ nieobacowanych zaslug Swietey MAGDALENY pokazowac sie podeymnie. Ociec Swiety przez ten Odpust wielki kazdemu nie tylko pozreza / ale y daie te Summy / tylko zastawa daycie / serce skruszone / a mnie nie testliwa Audyencya.

Zmierzay byl / ze gdy ta Swieta w zachwyceniu y podniesieniu od ziemi bywała / dzwoneczkiem Zakonnice y ludzi pod czas zwolywano / aby sie na tak wielki dzien zapatrowali: Radbym ia dzis niegodnym moim

iezykiem/ Ktory jest sicut res sonans aut cymbalum tinniens, tak w Waszych ządzwonil sercach / abyście do tej Swietey osobliwy affekt mieli / do ktorey wychwalenia gdy iezyk lichy sforcuie / serce do ciebie podnoże o ratunek prośac / Któryś w niej serce twe prawie wtospil; O Sponse Iesv. Virginum.

Summy wielkie a nie oszacowane sa: Summa puritas in summa vilitate; Summa sapientia in summa simplicitate; Summa potentia in extrema debilitate; summa tranquillitas in summo timore, & gaudium in maxore; summus amor in summo dolore. Naywyższa czystość w głębokiej podłości y wniżoności: Niedosćigla mądrość w niewinney prostocie: siła y potęga niewycięzona we mdley słabości: Pokoy w trwodze y boiaźni; a radość w żalości: Naośtatet Miłość niezmierna w niezmierney boleści. Te sa Summy zaslug tej Swietey / te paradoxa niewysłowione Boskich w niej słacbow/ ktore eluciduie. Naprzod Summa puritas in summa vilitate; Czystość w podłości; mowie wyrażniey/ Czystość w nieczystości/ dziw. Tak natura iako y łaska to sprawuie / że im wyższe rzeczy / tym są czystsze; im niższe / tym mniej czyste: puriora quæ altis propiora, powiedział mądry; czysćcieysza gwiazda na niebie/ niż grzyb na ziemi/ ptaśek niż żabka; bo wyższy y nieba bliższy. Elementa im niższe tym grubsze / cięższe y znieśkanię / im wyższe tym czysćcieysze / ogień nad powietrze/ powietrze nad wodę/ woda nad ziemię celuie puritate. Stad rzecz przy ziemi bedaca snadniey sie kazi/ butwieie/ corrumpitur; im wyżey tym trwaley zostacie. Toż

Toż in Moralibus wpatruie; Wysokie Stany bårdziej
swoy waży honor/ niż niskie/ á przy ziemi zolgájące się
grubijanstwo. Golebice czasu iednego bielusińka przy-
pluśnelo bloto y iey zmańulowało candor, (piśe w A-
pologách swoich S. Cyril Doktor Kármelitá) pognie-
sie bloto wragác z golebice że iey ták wyrzadzilo / lecz
mu odpowie wnet czysta golebica: Ni impurum esses
impura non faceres: Jakies sámo ták o káżdym szpetnie
rozumieś bloto: iac się optocze/ lecz ty záwsze blotem
bedzieś. Dobra repliká; átoli dziwniejszy bylá/
gdyby golebicy choć do blota wrzuconey / bloto iac się
nie mogło. Nie dziwona mnie oná czysta golebica w Ko-
rabiu Noego ná wyjściu piérze rezyduiaca; lecz gdy
táż golebica wypuszczone z Korabiu ná trupámi/ ná
śaluzámi/ nád ziemiá / blota y trupow z potopu pełna
lata / á iednak czysta do Korabiu powraca / to dziw.
Był ten czas o przedziwna Pámmo/ że cie Oblubieniec
Niebieski I E Z V S tróy z Korabiu onego/ miley z sobą
á bogomyślney wypuscił confidencyy / dopuscił ná
cie niezliczone pokusy: Łatać myśla musiałś nád tru-
pámi/ nád śaluzámi śiarczystymi / śmierodliwymi/ gdy
twoiey pánienskiej imaginácii/ czarci dwie lecie ope-
ra carnis sprośne podrzucáli obietta; gdy śkazy y nieczy-
steści cielesne twoiey niepożalány prezentowali duży.
A kłóždy od takich śiarczystych nie był zaráżony erhá-
láciy? á kłóždy nie pożałal niewinności w ták wstáwi-
cznych imprezách? O Golebico I E Z V S O W A nieod-
pożekás ná tych trupách; nie pozwałás ani ná mo-
ment/ niewinności twoiey y namnieysza nie záprużyłás
myśla:

myśla: tak/żes sie z tym vmierając protestowała/że nie-
znaś zmąży: nieznaś skąży y wnetrżney/ pánienstwa
twoiego. Nie dziwuić sie żes tak świetna po ko lataś
záchwyceniem między Aniolami/ y po niebie z Nadro-
ścią Przedwieczną/ ktora gyrum coeli circumit sola, my-
śla bogomyślna vnośac sie polowałaś: lecz tuć sie zdum-
miewam/ gdys w one głęboka wrzucona káluże/ á pieć
lat práwie in inferno inferiori z Czártami osadzona tak
czysta została: że Candorem pulchritudinis tuae admi-
rabitur oculus. *Ecclesi: 43.* Godnás aby y same Aniel-
skiego intellectu oko/ twoiey sie zdumiewalo czystości.
Łatwieć to Aniolom bydź czystemi/ co tak wysoko la-
taia; lecz twoia w takich głębokościach potus czystość/
że tey doślá perfekcyey/że sie z Duchem Boskim/ cum pu-
rissimo puritatis abyssu z uniowała/ y nie Anielskiej ale
Boskiej doślá duchowności/ y czystości: Qui adheret
Deo vnus spiritus est eum eo; to specyal/ to puritas.
Upodobála sie tá niewinność twoia Jezusowi/ kto-
ry cie białym samże z ran swoich wynikającym/ á we
Arwi swojej wybielonym przybrał sobie hábitem: á
Naswierka Pánná Bogarodzicá/ wybielonym w inle-
ku pánienstwu Velum, tudzie otoczyła Głowe/ ná znák
candoru twego niewysłowionego. Przyšlo bylo do
tego/ że tá Święta ognistymi z Duchá nieczystego of-
ficiny y phárety piekielney ostrzelona strzałami/pożnie
niewinności swojej gwałt w myśli pozuwać/ áliści
skoczy do ciernia/ y nákladby w Celli dostatek takiego
ostrego puchu/ tara sie aż obfite krwie Dziewicey z ciá-
ła wypływáia strumienie/ aż sie páwiment wbytek pur-
puru

nie/ puruie krowia. O ząprawde Lilia PACOWSKA miedzi
two/ dzy ćierniem! O Roża rumienieiąca w ćierniu! zgoła
taś/ dziwne paradoxum, táką czystosć w tákiey nieczystości
dro/ imágináriyny. Lecy y w podłosci pokory táką dostoi-
my/ nálosći Kándydatká/ nie mnieyşe prodigium: Czysła/
zdu/ niewinna/ iákó MARYA Naswietka: iednáł Magdala-
pieć/ lená/ bo sie grzeşnica/ y owşem potepienica iedna/ gles-
tát/ boka, Konfiderowála pokora. Symbolistá nád goles-
mi/ bica bieluchna lecy zmárta zápisal Lemma. Mors non
yel/ mutauit honorem: Prawdą; bo y nec candorem:
ści. Biała choć martwa. O swieta Pánno/ Ciało twoie
las/ niešťázitelne/ do tych czas wdzieczna wonia z siebie wys-
ość/ dáiace/ iest dokumentem twoiey czystości/ że mors non
pu- mutauit honorem. Przyşedł ieden nieczysty młokos
ále/ do Pánieńskiego ciała twego ná Kátasálku spoczywá-
eret/ iacego; chce weyrzeć ná twarz one/ ktora byla iákó spe-
tas. culum virginitalis; zwiértciádem nád kzyştały wşelkie
toz/ czysćieyşym: Cud wielki! odwróciłás od niego twarz
we/ twoie/ y onym oczom nieczystym pátrzyć ná sie niedo-
: á puşciłás. Czemuby to? gdy ia ruminuie/ zda mi sie/
nle/ że dla tey przyczyny/ żeş ty representowála Bogá/ iákó
náł/ transformowána w Stworce y Oblubienicá twego.
do/ Záczyń ponieważ Bog twárzy swoiey widzenie czy-
of/ stym obiecuie: Beati mundo corde, quoniam ipsi DEVM
nie/ videbunt; nieczystym zaś odwróceniem twárzy swey
ści/ pograża: Dorsum & non faciem ostendam eis, in die
ego/ perditionis eorum: Chćiałás tedy wyrázić w tobie/ cze-
cia/ go sie máis nieczysći spodziewác po Bogu. Ząprawde
ur/ B
tu/ nieczy-

nieczysći/ Bogu/ żyjąc tu/ nie twarz ale tył pokłazuia/
gdy auertuntur à Deo, conuertuntur ad creaturam; wet
żá wet oddając im Pan B O G/ miasto twarzyć niaia/
śnieyşey Iſtnoſci ſwoiey/ poſteriora im/ to ieſt/ eſta/
tnie połaże ſurowey Spráwiedliwoſci ſwoiey attribu-
tum. Abyſmy iednak ná to nie przychoǳili/ oto can-
dorem twoiey czyſtoſci Pánno/ rácz náſze proſimy o
zdobić y okryć ſłárádoſci. Odwrociłaſ twarz twoia/
abyſ náwrociła duſze tego Młodzieńcá/ ktory zhámbio-
ny y ſtruſzony tákowym cudem/ cáłym ſie do Boga
náwrocił ſercem.

Wtora Summa. Summa Sapientia in ima ſim-
plicitate. To paradoxum niemiſiey miſterne. Żowie ſie
MAGDALENA Świeta de Pazzis, ábo iáko pronun-
tiatia Wloſka/ de Pacis. Wiadomi Wloſkiego iezyká
domyſla ſie/ że to ſłowo znáczy ſkultum. A ia tu wy-
krzykne z Páwłem ſwietym. Quod ſkultum eſt Dei, ſá-
pientius eſt hominibus. w Glupſtwie ſwiátowym/ za-
wieráia ſie one ſárby nieprzebráne Sapientia & ſcien-
tia Dei. Zdumiewam ſie mądroſci twoiey o mądra
Pánno/ gdy cie Miſtrzynia bogomyſlnoſci / rozezná-
wácielka Duchow/ przenikáiaca ſerc ludzkich ſkrytoſci/
oznáymicielka rzeczy przyſtych/ opowiaáiaca rzeczy
odlegle / rozwiáziáiaca trudnoſci głębekie táiemnic y
ſadow Bożych/ wynawam. Do ciábie Theologowie
ſámi w trudnoſciách ſie niezrozumiańych Piſmá ſwie-
tego po dekláracya wdawali / iáko niegdys do ony
ſwiatobliwey Argenſenſkiey w Kámpániey Xieni: o
ktorey

Przemy Cantipratanus piše / iż do niej naślawniejsi Mi
strzowie po objaśnienie trudności wzaśzali / wiecey
z niej niż z Księgi zerpaiac. Niegdy Oblubienicą w
nocy wdała się na Buzanie Oblubienicą swego: Per noctē
quasiui quem diligit anima mea; alisci o ieden raz we
stchnie; Indica mihi vbi pascas, vbi cubes in meridie;
Obiaw mi się proszę mój przesliczny Oblubienicze / tedy
spoczywaś w południe. Dziwna / w nocy Buła / a chce
znaleść w południe / w ciemnościach Bpera / a chce znas
leść w iasności słoneczney: Czyli to pulnocy / a południe
iedno? tak zaśiste: Nox illuminatio in delicijs eius. Z
pulnocy południe się sstaje / wschodzi światło w ciemno
ści / gdy naciśniewsę Boskie reueluie się oblicze. Am
broży S. interpretuie prosbę Oblubienice: Petijt ad
huc carnis onere pragrauata, claram Divinae essentiae vi
sionem. Jeżże w śmiertelności cieniach chodząc / iuż
prosi o iasne twarzys Boskiej obiawienie. Niewiemci /
iesli tezo dokazala Oblubienicą; lecz naszą Mągdą
leną śniem rzec iż dostapila; czego z iey formalnych
dochodze słow mowiacey: Vidi DEVM in seipso glorio
sum, pure seipsum amantem, adaequatē cognoscentem,
infante sui capacem, incomprehensibilem & inscrutabi
lem, meq; ipsam in DEO videbam: Widziałam Bogą
w sobie samym chwalebnego / siebie samego czysto ko
chającego / nieogarnienie y niepojęcie siebie samego o
garniac. g. y samą siebie w Bogu widziła. O Ma
drości niepojeta: lecz skąd ta iasność pochodziła? z cie
mności. Symbolisa kształtnie gwiazdy w nocy swie
tne/ną

tnie ná ścímámenie delinesowawŝy/dał ták owe lemma:
In tenebris absq, tenebris; Inny: Nox addit honorem.
W ciemnościach bez ciemności: Noc ozdoby przyczyni-
nia. Im pomroczniejszy y okropniejszy noc/ tym świe-
tniejsze y wydatniejsze iáśnieia Świazdy. Takimci
sposobem y Miesiac / im od Słońca sie dálej oddala;
tym w zupełniejszy światłości obftawa: Quanto ab-
scedit longius, magis claret. Elegantior dum elōgator,
mowi ieden: właśnie ták y Madrość iáśnieie w cie-
mnościach. Wtár to ná Świętej MAGDALENIE
de Pazzis rozeznác: Była ta Święta w ciemnościach
niewysłowionych/ mogła z Dawidem świętym wysto-
wác słuŝnie: Collocavit me in obscuris, sicut mortuos
sæculi; & anxius est in me spiritus meus, in me turba-
tum est cor meum. Znowu: Collocavit me in lacu
inferiori, in tenebris & in umbra mortis. Wzruczona prze-
wie do tárásu/ ábo iáko zowie sámá do lochu Lwow:
iáko miesiac oddalona od miley z Bogiem wniey: po o-
nych confidencjach mistycznych / wydana ná ŝtych / ná
oschłości/ gorzkości/ desperację/ bluźnierstwie y niewie-
ne mysli: w tym wŝytkim Elegantior quo elongata ma-
gis. Oświecona ona duŝá/ iáśniálá przedŝitnym Bo-
gá poznaniem/ iáśniálá madrością nudoŝtepna. Nox
addidit honorē. Nowa á niesłychana rzecz/ iż tá Świe-
ta w ciemnościach y w záchwyceniu/ malowálá, hástos-
wálá subtelnie/ robiłá/ áż też y gytálá. O záprawde in
tenebris absque tenebris! Lecz zkądże to pochodziło?
Dowcipna imprezá insulowanego Symbolisty Aresij,
ktory

który lámpie niezgáśona/ która sobie sáma dodawa y
przyciąga álimentu/ odmálowawşy/ Lemina przypis
sał: Lucis habet alimenta perennis: Nie zgáśnie/ bo
świáćto ma swoy nieustáiacy prowiánt. Bóg ie w
tey Świetej Pánnie prowiánt świáćtości. W dzień
Wćielenia Syná Bóżego/ w głąbokim záchwyceniu be
dacej Świetej náşey/ Augustyn S. Doktor Dokto
row ná sercu zápisal złotem y krwáwemi literámi slo
wá one: Et Verbum Caro factum est. Slowo ssta
ło sie Ciálem. Co próże zá táiemnicá w tym/ że ná ser
cu iej czystym/ zápisano słowá ták niepoietey energii?
Czyli to podobno dla tego/ áby tá Świała Pánná ssta
ła sie nieiáko podobna Przenaswietşey MARYEY
Máćce Bóşkiej? Już bylá podobna iej imieniem Má
rya MARYEY: podobna dziewiectwem nienáruşonym;
podobna pókory głąbością; podobna społ z Chrystu
sem meki cierpieniem; podobna miłóści dośkonálością:
tráko niedostawáło/ áby podobna bylá Mácierzyńśtwé
Słowá Przedwiecznego. átoż/ áby y w tym podobna
bylá; Slowo/ które áby sie Ciálem sstało MARIA con
cepit ventre: poczyła MARIA de Pazzis znówu iáćtoby
mente. Áżelibym wiecey/ że iáko nie dosyc było Chry
stusowi raz cierpieć/ z wielkiey ku ludzkiemu zbáwieniu
miłóści; znówu cierpiał wşytke w Mágdálenie meke/
y odnawiał boleści Ciáła y z Duşá rozlázenia; ták nie
dosyc było Słowu Przedwiecznemu raz sie wćielić/ áż
drugi raz nieiáko swoje w sercu MARYEY náşey Wćie
lenie odnawia. Et Verbum Caro factum est in corde
MARIAE.

MARIE. Niemogli Bóg po żywocie Niepożalanej
Panny Gyscieyſzew znaleźć membrany y tablice/ ná kto-
reyby ſwoie zápisal Madroſć/ tylko ſerce tey ſ. Panny.
Maß iuż MACDALENO LUCIS alimenta perennis. W ſy-
tká Madroſć ná twoim zmieſciłá ſie ſercu. Maß Slo-
wo/ ktore oſwieca y tu ná ziemi Omnem hominem
venientem in hunc mundum. Ktorego nieogárna ciemno-
ſć/ y ktore w oney kráinie wiecznoſci ieſt ratio videndi
ſcriptum & in ſe omnia: bo Sancti vident omnia in Ver-
bo, & Verbum per Verbum. Już tu Ciebie tylko o to
proſiemy/ ábyś náſze zignoráneyer pochodzace máńká
mentá/ oraz y dlugi/ twoiey promieńmi popláciłá ma-
droſć.

Trzecia iuż náſtepuie Summá. Potentia in debili-
tate. Potegá w ſłaboſci/ ſilá we mdoſci. Popiſował
ſie zdawná Páwel ſwiety z táka potega 2. ad Corint: 12.
mowiac: Cum infirmor tunc potens ſum. Popiſowa-
ła ſie y Oblubienicá niegdys mdeiacá y wpadáiacá/ y le-
dwie iuż niekonáiacá. Nuntiate directo meo quia amo-
re langueo. Ná ktora gdy ſpoyrzał Oblubieniec. áliſci
o niey mowi: Terribilis vt caltrorum acies ordinata.
Ktoby ſie ſpodziat áby mdeiacá ſubtelney complexey
Pánienká/ ſtráßna y ták ſilná była/ iako cále kirygne
woyſko/ ktore iako mur ſtoi? A przecie to ták ieſt, że
iedná ſtru- bláła Oblubienicá/ wſzytkiego pukiá & iáſat
ciemnoſci potega zwróciżłá. Richardus à S. Victore.
ná to przypada/ mowiac: Inter freudentium vndiq; ho-
ſtium fulgurantes haſtas, & circumuoitancia ſpicula, ſe-
cura

cura Caritas dormit. **M**dleie á woiuie/ kóna á zwycięs-
za/ vmiera á tryumfuie miłość. **T**ákci náša **S**wieta
struchlala postámi/ zemdlála chorobámi/ wywiedla od
krwie gęstego wylánia/ niezwyctięzona zostáie. **W**ysfo-
rowáło sie piekło ze wšytka potega/ nie bylo speciem
pořusy/ ktoreyby długo y tego niešprobowála/ á iednář
zwyctięžylá wšytko/ tář že potym sámy m wzrokiem y
słowkie gártow odganiála. **K**toš odinálował wierzy-
bome drzewo/ ktore wiátry náchyláły/ á iednář nie zla-
máły/ dawšy **L**emma. In infirmitate fortior. **T**ákci
Swięci chorobámi zwařtleni/ wiecey dořázowali/ niř
my/ ktorzy sie hánuiemy/ żeby ná nas y zly nie wionął
wiátr. **N**ie wspomina m tu oney potencyey/ ktora oná
wolná ludřka wola (ktorey y sam **B**og gwałtu nie czy-
niác / fortiter suauiterq; disponens nářllania) do **B**ogá
náwroceniem gęstym y pozysřkáním niewolilá. **N**ies-
wspomina m y oney mocy/ ktora y sáme go **B**ogá křepo-
wála/ iářo niegdys mdleláca **O**blubiznicá: **T**enui cum
nec dimittam mówiac/ á modlitwámi go swoiemi kře-
pujac. **S**łuchnić o **S**wieta **T**ryumphatorko w **I**e-
DE **V**M laudamus, po pięćioletney potrzeze záchwyconey
y wrwysřbeney **S**więci **B**ořy grátulowali/ y podáru-
ki ořárowali. **C**ompensuy proře wlo mności nářey
długi/ tář potężná twóiey potega miłości.

Jeszcze **C**zwarta w **I**nwentarzu **G**ory tej **S**umme
znayduie/ á tá iest **T**ransquillitas in timore, gaudium in
maiorore: **P**ořoy w náwálności/ pćięenie w trwodze/
otuchá w bólařni/ rádoř w rozřzewieniu. **P**rzechwa-
la sie

Ja sie Oblubienicá Cani. 8. że iest tak silna iako mur / y
nie zwoiowana fortecá. Ego murus & vbera mea sicut
turris ex quo facta sum corum eo pacem reperiens. Ja
iako mur / pierśi moie iako wieża w ten czas gdy m zna-
lázłá pokoy. Co do proporcey / Fortecá w pokoju /
belluárdá w delicyách : ná co sie ármuieś Oblubienico ?
iesli pokoy / otworz bramy / zwodz warte. Explikue
Rupertus geniű Oblubienice mowiac : Aptè coniu-
gitur pax cum muro, vt murus periculi memoriam in-
gerat, & pax confidentiá alat. Nie vbespieczay sie choć
pokoy głowieze. Sulámitká choć spokoyna imieniem
yrzeza / á przecie w byku. Terribilis vt castorum acies
ordinata. Deborah choć pod Pálma siedzi / przecie o
woynie myśli / woystká zwodzi. Sancti ita incerti sunt
vt confidant, ita confidunt vt securitate non torpeant,
mowi S. Wielki Grzegorz. W Swietey náŝey to
była przedziwna / że sie taka boiaźń w niey zmiesćilá z
taka w Bogu konfidencya. W lat osmiu vstrykálá ie-
dno slowo z vst nieuwážnego głowieká wypadáiace /
przy iey niewinnych vřách ; tak sie o to rozrzewnilá / iż
cála noc oná swieta Dziwnicá krzyżem leżac łzami ál-
kierzyt zlewálá / á ieczac wzdychálá / krzywde Boska / y
grzeřniká oplákuiać vpadek : zá to obiáwiono iey / że
iuz w niebie mieysce miálá / y řáte zá żarliwość swoje
řárlatna. Coż rozumiecie Kátholicy / iáki to niezwy-
czáyny Przywilej / mieć obietnice řbawienia / v pewnie-
nie chwaly ; á przecie gdy iuz pierścieniem poslubiena
Bogu była / gdy iuz po stołroć z niem w zách wyceniu
prze-

przebywała / y iako corka ná łonie spoczywała: áliści
Spowiednikowi mowi: Pater putasné me posse salua-
ri? Terribile est Creaturae simili mei, quæ nihil boni ope-
rata est, vnquam, stare in conspectu Dei. **Oycze czy po-**
dobna / ábym ja Zbawiona bydz moglá ? Stráßna
stworzeniu tak nißgemnemu / stánać bedzie przed Bo-
giem. Ach nam/co my pogniemy? iesli sie Oblubienica
potepienia boi / á coż my niewolnicy? Jednáż w tych
trwogách iako w náwalnościách morskich / Delphinus
in motu quiescit, niewymowna była sercá iey spoko-
ność. Stad vmieraiac wdziecznie sie vsmiecha: In ma-
rore gaudium pokazuie. Nam teraz Polakom / o iako
sie przeciwnie dzieie! Pokoy mamy ab extra, leż ab intra
bardzo nie pokoy: Musiß narzekać Oyczyzno. Ecce in
pace amaritudo mea amarissima. Orzel choć ná pásci od-
Smoká niema / dosyć ma gryzu gdy mu robaczki miedzy
pierzce wpiwßy sie dokuczaiá: y domowy mol y diffi-
dencye / o Polski ciebie silá nádwereza Orle! Atoli MA-
GDALENA swieta / ktora sam Duch swiety swoim vo-
lubil odpoczynkiem / iako ja Boć Ociec názwał: Veni
Sponsa Verbi mei, requies Spiritus mei; niech ciebie swoi
ia vspokoi przyczyna / ábys twoie Halcyonia, to iest
Seym Koronny / w tych náwalnościách spokojnie wy-
siedzieć moglá. Już tu odchodze od siebie / gdy naye-
koßcownießy Depozyt in Monte Pietatis baze / to iest /
gdy Amor Summus in dolore, moiey sie y Wáßey cen-
siderácyey prezentuie. Mowila niegdys tá Swieta
o Miłości: Si omnes hominum linguæ cum Angelis,

& stellas cæli, minutissimis arenis Oceani, plantis terræ,
guttis aquæ, aëribus Amorem laudarent, à condigna
laude deficerent. Gdyby (prawi) wszystkie języki ludzkie/
rozumy Anielskie/ gwiazdy niebieskie/ piasku morskiego
proszeczki/ listeczki drzew/ krople wód/ w języki
obrocone Miłość wychwalały / wychwalącby wstały.
Tu ja mówić muszę/ Miłości tej Panny niedościgłej/
ani moje / ani żadnego Anioła concepty nie mogłyby
wysłowić. Ta iednak Miłość w boleściach nawydała
tnieyszą. może tu mówić z Łaktancyuszem mlekopłynney
wymowy Nieżem: Aduersis probatur amor, affectio
pensatur periculis, poenis examinatur dilectio, morte per-
ficitur. Cierpiąc boleści I E Z V S O W E 24. godzin; po-
nosząc te bole/ które I E Z V S twój ponosił: w Ugroy-
cu pościł się z niem potem krwawym/ potłuzona/ ze-
plawiana/ wbiegowana / wkoronowana / na Kalwaryey
widomie na krzyżu podniesiona zdalała się skonąć. Sum-
mus dolor: w tym wszystkim niepoietą Miłość/ tak o-
gnista paliła w tobie/ iż przychodziło jej zimne pierś/
iako hutą palące zalewać woda. O dziwy! Et in
æquore flamma; napisał ieden nęd rybka pewna/ która
w Sycylijskim znajduje się morzu takowej natury/ że
się na morzu iako ogień polyskuje. O zaprawdę w to-
bie były płomienie Miłości/ z onemi łzami y boleściami
przedziwnie zjednoczone! Niegdyś Oblubienicą chwy-
ciwszy się za serce roztopione/ y rzecze: Anima mea li-
quefacta est ut dilectus locutus est: Rozpłynęła się dusza/
roztopiło się serce moje we mnie. Proszę/ czemu się to

rozto-

roztopilo serce Oblubienice? S. Bonawentura Seraphicki dal mi ad intende, in stimulo Amoris, mowiac: vtinam liquefiat cor meum, vt in te sim totus effusus. Rzecz wylana wsiaka winna / y iednoczy sie; tak serce wylane z siebie iednoći sie z Bogiem. Boetius swiadczy / iż niegdys Stárzy pokoy takim malowali contersefctem: Pokoy siedzacy z pochodnia w rekách / ktora palil wšelkie woienne rynstunki / wlocznie / puklerze / pásláše y dzidy: przed niem stáło siedm Geniušow ábo Pácholat / z kterych ieden trzymal worek zlotem nápelziony marsupium auro plenum: Drugi / snopek zboža y Cornu copiae, przytym piástował manipulum spicarum: Trzeci gáláski oliwy y pálny splecione y koronowane pokázował. Czwarty Czare pełna trunku wiśná wybornego propinował: Piaty ná Cytrze melodiynie przebieiral. Szosty pšezelnik z pšezolami y z miodem prezentował. Siodmy kózienka málego przytulał. Piękna inwencya / w ktorey wšytkie Pokoiu Sym-bola, ábo herby wyrażono. Swieta náša de Pacis iest pacifica Sulamitis. Baczcie ia wšytkie te w iey rekách insignia: naprzód marsupium auro plenum, worek náspiżowany zlotem. Czemu by Pokoiowi dawano / nie látwo sie domyslam / boć záprawde zlot rychley pokoy rozrywá niź promowuie: Wiecey zlot niź želázo niepokoiow robi; wiecey corrupcye / niź impugnacye częstokroć hálásu nárobia. Doználismy tego / gdy v nas škodliwe diffidencye forytowálo zlot / gdy sie znáydomáli tácy / qui Patrem y owšem Matrem pecu-

niá vĕndebant: Zázynam słow Máchabeuſowych hi-
ſtoryálnych Kſiag 2. Machab: 10. Atoli przecie ſłuſznie
Połoiowy Połoiu workiem potrzeſa złotá / boć to
connexia niezdrożna Połoiu á Złotá. Pſálmistá mo-
wi: Orietur in diebus eius iuſtitia & abundantia Pacis;
á zaráz przydáie: Et dabitur ei de auro Arabiae. á do te-
go Polityk mowi: Obæratís pax bellum, bellum pax.
Widomy niepołoiu w Polſeże ſkutek / monetá tak po-
dla / ná ktora nárzeka co żywo. Pózućam tú Polity-
cne diſkurſy. W reku twoicá o námitko Swieta
bacz worek złotá pełny. Dnia 17. Máia w wyſoko-
glebokim záchwyceniu czterdziestogodzinnyim Chry-
ſtus I E Z V S tobie Serce ſwe przenaſwietſze dárował.
Otoż maſz maſſupium auro plenum. Auguſtyń ſwiety
Serm: 256 ſłowá Pſálmisty ſwietego. Conſcidit ſac-
cum meum, & circumdedit me lætitiâ ruminuic / mo-
wi: quid ait ſaccum meum, niſi in quo erat incluſum
pretium tuum. Conſcidit ſaccum perſecutor & fudit
pretium Redemptor. Worek ieſt Serce I E Z V S O W E
włócznia Longinowa rozprote / z ktorego wyſypáło ſie
złoto / to ieſt Krew Báránkowa / ná grzechow okup-
náſzych. To ieſt ſerce / ktore miódopłynny poſztawia-
iá Doktor tytułue: Ave thronus Deitatis, arca latæ ca-
ritatis; przydam ia co Symboliſta nád ſkátula nápiſal:
Non nummis ſed Numini. Serce I E Z V S O W E wi-
działá czáſu iednego Melchtyldá S. ná kſtalt ſkárbnic-
ce ábo ſkátuly złotey / z ktorego tyle ieſt ſkárbow duchow-
nych y laſk podárował Oblubieniec I E Z V S, że gdy-
by ſie

by sie świat wbytek w księgi przemienil / wypisaćby na
niem nie podobna: Dopieroż o iako mnie nie podobna
wymowić skarbow / ktore tobie o Seraphicka Panno
z serca tego wyplynelo. Czegożci już nie dostacie gdy
maß I E Z V S O W E serce? Quid mihi est in coelo, & a
te quid volui super terram, Deus cordis mei & pars mea
Deus in æternum; nućil niegdys Dawid. O zápra-
wde Boć sercá twego / ktory cie tak serdecznie kochał/
że swoje tobie podárował serce. Zdaćnác Boć do gło-
wieńá przyłożył Boskie serce swoje; czemu sie dziwo-
wał Job; vt quid apponis erga eum Cor tuum? Lecz
przychodziło do tego że znówu Boć widzac / że ludzkie
niewdzięczne serce non erat rectum cum eo, musiał od-
dalać serce od niego. Oto ciebie vlubil tak Oblubie-
niec niebieski / że nierozdzielnie serce swoje aplikował
do ciebie. Poplać tedy o Panno bogáta Bogiem dlu-
gi náße z Worká tego; á znależionemu według sercá
Boskiego Krolowi náßemu / ktory cie dziś nabożnie ná-
tym swietym wżcił miejscu / vpros / áby serce iego tak
vgruntowane bylo w Boću, ábysmy mu z Dawidem
swietym mogli opiewać: Paratum cor eius sperare in
Domino, confirmatum est cor eius: non commouebitur
donec despiciat inimicos suos. Podpádla mi pod v-
wage / że Longinem iakoby Długosćem tego Żolnierzá
zwano / ktory Bosć vkrzyżowanemu włócznią przebil
Zbáwicielowi / ná znák tego / że dlugi / ktore od dlu-
giego nieplácenia zowia / z tego naydroższego okupione
być miały skarbu. O Panno Serdeczna Jesusowa O-
C 3 blubies

blubienie/ wypląć dlugi nąże. Niepytam sie czemu dru-
gie Pokoiu Páchole trzymáło manipulum spicarum, y
Cornu copia: łatwo mi sie domyslić przyczyny: bo zá
Pokoiem obfitosć chodzi: Fiat pax in uirtute tua & a-
bundantia in turribus tuis. Trzymasz Seráphicka Páno
snopek psenice/ gdy naprzód snopek on dárowny od
Oblubienicá twego/ instrumentá Mełi iego wšytkie zo-
krawione do twoich przytulaš pierśi/ mowiac: Fa-
sciculus myrrha dilectus meus mihi. Trzymasz y snopek
psenice oney/ ktora Frumentum Electorum zowiemy/
to jest Przenaswiesz SAKRAMENT, do ktorego takies
naboženstwo miała/ żeś po przyieciu iego záwsze w nie-
wysłowionych poćiech Morzu zachwycona bywała.
Trzeci geniusek gálazki oliwna y pálmowa presento-
wał: zda mi sie dla tego / że Oliwá Pokoiu bez Pálmy
zwyćiestwá nie zwykła státkowác: ábo ráczey Pokoy
nie bedzie bez Pálmy spráwiedliwosći/ mowi Jakub 6.
Fructus autem iustitiæ in pace seminatur facientibus pa-
cem. Wyrázniey Páwel swiety / Rom: 2. Honor &
pax operanti bonum. Ináčey/ non est pax impijs. Ce-
sar Gonzágá Dáryáński/ gálazke oliwna y pálmowa
z Sceptrum y Korona w swym odmálowawšy Po-
koiu przydal: Hæc est sola nostra gloria. O záprawde po-
koy pánuiae ich jest ozdoba y chwala. Trzymasz Será-
phicka Pánno y páłme Pánienstwa/ y Olive spokoyne-
go zwyćiestwá wtých swietych relách. Zá temi propi-
nuie Czwarte páchole Pokoiowe/ Czære álbo rostruchan
dobrego pelen winá; rostruchan zloty ádumbrowawšy
pewny

pewny Symbolizant/ dał Lemma nad niem takowe:
Vacuus laudatur, sed plenus amatur. Prożny chwalemy
pełny lubiemy. Kostruchangdy prożny/ to sie mu przy-
pátruujemy/ stuczna á misterna ogleduiac robote y wy-
chwaláiac; á zaś gdy pełny/ to go do wst przymytkamy/
cáluiemy/ y wysysamy. Ciebie Seráphicka Pánno nas-
czyniem wybornym Boskim dwoiáko wpátruie; Pro-
żna/ gdy wważam iákos poćiechy twoie z Bzerey miło-
ści rezygnowála Oblubieńcowi twoiemu/ iákos z niem
takie pactum zawarła; áby cie Bzera częstował żółcia/
fel non mel; boleści/ eschłości/ gorzkości tobie propi-
nujac. Z drugiey strony wważam ciebie pełna słodko-
ścią/ obficiuaca poćiechami/ nasycona dárámi. Baze
czáte w rełách twoich/ kóstownym nápełniona winem/
gdys Krew przegradzka I E Z V S O W E zebrałszy/ zá-
grzeszników Bogu Oycu ofiarowála; gdys te Krew
z Boku wkrzyżowanego / do Crucifixá w Chorze wynie-
siona wysysála; gdys często od samego I E Z V S A wi-
domie Ciałem iego komunikowana bywála / gdys y
ty Krew twoie dla iego przelać miłości / y duż ludzkich
żarliwości práguelá. Wspominam tu/ iákos gásu ie-
dnego/ kwásne y skązone wino w słodkie przemieniła/
y niem chora Siostrze vztrowilá. Oto święta Páni-
no gorzkim teraz y skązonym winem/ náśá pełni Oyc-
czyná; przemienże Pánno S. gorzkości w słodkości.
Nádsłuchuje tu iuż melodyney Cytry / ktora Geniusz
przed máiestatem Połoiu przebiera. Przypominam
tu subtelna impreze/ ktora nad Cytrą bezstronna lem-
ma to

ma to wyraża: Si vis vitam tollere tolle fidem. Cytha-
ra stronami stoi; Wiara święta Kátholicka iáko Cy-
tra; tedy zgodá/ iedno zdanie wśytlich; według one-
go: idem sapite pacem habete, & De vs pacis & dile-
ctionis erit vobiscum. Pokoy mieć chcecie / á wniw-
czym sie nie zgadzacie/ rozrywacie Seymy / rozterki y
diffidencye zásiwacie / y ták sie ruiniecie. Trzymas
Cytra w roku twoich Oblubienico Jezusová. Gdyć
przyšlo umierać śpiewać sobie kázalas Symbolum Ni-
ceńskie/ potym Athanázego świętego Doktorá wyzna-
nie: tákże o Trojcy Przenaswiętkey Prefacya; dálas
znác przez to/ żeś w tey świętey Wierze umierála. Ták
jest Cytra: fidem concordia sanam sola probat. Zgoda
melodya stoi/ niezgodá gdy Stany iáko strony rwie /
omierzła czyni dyskrepancyá / zgrzyt miásto dźwięku
wydáie. O Święty á iedyny Kzysmski Kościele/ kto-
ry Bogoto iuż y tego Wieku ták przedziwnymi ozdabia
Świetych splendorámi! Ży/ niech sie konfunduia He-
retycy / niech sie pukáia Schizmatyky/ y ktorých potes-
pienia wychowuia sie synowie. Ty Święta Mátko
Niebu rodziś. O iáko cie mam wychwalić iedyna O-
blubienico Báráńková/ Święty Kátholicki Kzysmski
Kościele! Wytrzyknałbym sono tubæ, tympano, ci-
thara, psalterio, cymbalis, choro, chordis, Organo, To-
bie Viuat, po wśytlich/ gdybym mogł/ iáko ptaśel la-
tác Narodách. Szosty Geniusz że pśczelnik nosi przed
Pokoiem to wyraża/ że Pokoy iáko miód/ ktory żadlem
i obig: Pax ex bello powiedział ieden. A podobno y to
chce

chce wyrażić/ że pieszczoly zgodnie robia ná miod. Zrad
Symbolum dowcipne nád vlem Pan ieden zápisac dal:
Priuati nil habet illa domus. Nie nárábiáia tu prywa-
ta/ spolnie y zgodnie ná miod robia. Ach nieřetyř/
chcemy miec pořoy/ á prywaty forytuiemy. Toć to
ieř/ co cie zruinoválo Oycyzno; prywatać tu řákciy
národziłá/ tá nas zgubiłá. O bacy/ o osy/ o fucy! iáko
nie miod ále krew ludzka wypijacie! Ey dla BOgá
plaste miodu/ Non á fucis nec pro fucis. Baze Alue-
are w twoich Panno rełách řodkořci/ one y Bogo-
myřlne delicye/ ktorychci pieszczoly one nárobily/ ktore cie
žadłami řwemi otoczyly/ řeř mowic mogłá: Circum-
dederunt me sicut apes, & exarserunt sicut ignis in spinis.
Bózićká dla pieřzoty trzyma páchole Pořoiówe. Lecz
[redacted] ónego Bóráńká/ dziećine przeřliczna IEZUSA,
řiorac widomie Mářká Narřwiera deponováłá ná
rełách. Tenć to o ktorym Oblubienicá opiewa: Simi-
lis est dilectus meus capre hinnuloq; ceruorum. O pie-
řzoty! o delicye niewinne á řwiete! Juř tu řam Po-
řoy ognista pochodnia woienne podpala řynřunki/
według onego Přálmograřowego áplauzu: Arcum
conteret & continget arma, & scuta comburet igni. Zá-
řym beďie: Vacate & videte, quoniam ľuavis est Do-
minus. Popaliłás Miłóřcia twoia w řelkie oreřa ten-
táciy gártowřkich; popal y teraz o Panno w řyřkie nie-
zgody instrumenta. Uiegdý řophia Cesarzowa ná pie-
řna rzec nářowila Cěřarzá Juřtynianá/ że w řyřkie
Cyrográřy dluřniřow iáwne ná Ryřtu popalic řazali/
ná řnář.

na znał tego/ iż ie zupełnie condonował. O Boże mój
gdyby miłość twoią w tej Swietey palająca Pannie/
długi nasze grzechow wbyłcie popaliła. Adrianus Pa-
pież v grobu Pietra świętego postawił gore ognistą/
abo lichtarz taki/ na kształt Pharos wysokiego/ która ty-
siac trzy sta y siedmdziesiąt lamp w sobie zawierala
palających. O Gorą święta wysokiey doskonałości/
kto policzy lampy twoie? Kto zkomputuie plemieniste
afekty y akty twoie. Lampades tuæ lampades ignis.
Dawnoć to powiedziano. Qui caret lumine caret flam-
mā. My oziebli/ poiać twoiey ognistej nie możemy
miłości. Służniebys wołać mogła nad nami coś nies-
gdy z lamentem za żywota twego krzyknęła. O amor!
quare non cognosceris, quare non amaris? O amor!
quare offenderis? Si homines amorem cognos-
cunt mailent millies infernum cum mille pluribus delictis
bus, quam Amorem offendere: Gdyby (prawi) ludzie
Miłości znali kącunel/ rączyby w piekło przepaść/ y
owsem w tysiacu piekłow plamić sie gotowbyby byli/
niż Miłość obrazić. Obrat cie Bog o Panno na pozys-
kowanie dusz ludzkich/ iakoć to on wielki Ignacy S.
powiedział: Sicut Christus Apostolos suos elegit, ut es-
sent piscatores hominū; ita Sponsas suas posuit, ut faciant
prædam animarū. Jako Apostołowie byli ludolewca-
mi/ tak Oblubienice Chrystusowe mają być serc ludz-
kich porywaczkami. O iako siła serc ludzkich pory-
wają Niewiasty/ a pazurom oddają Czartowskiem!
Ty święta Panno niezłigzone sercā/ twemu/ przykła-
dem y

dem y modlitwa twoia pozyskujesz I E Z V S O W I; po-
zyskay y nasze serca/ porwij ie/ á twemu prezentuy O-
blubieńcowi. Gásna lámpy naše/ zgásła žárlivosć o-
Wiáre/ zgásła milosć pospoliteg dobrá/ zgásła zobopoli-
na zgodá; zly to znák. Przed Phárfalská okrutna do-
mowa wojna/ gásty lámpy w Kosćiolách/ piše Dio.
Nie dobry to znák gdy gásna te lámpy/ ktoreby oswie-
cąc miały zácnióng Wyczyzne. Instabunt, mowi Apo-
stol/ tempora periculosa: erunt homines seipfos aman-
tes, cupidi, elati, sine affectione, sine pace. O strágliwy
prognostyk/ gdy ludzie nástáli tak zápámietáli/ bez zgo-
dy/ bez poškoju/ szera vwiedzieni y záwiedzieni priva-
ta. Już tedy Sluchacze moi/ poczumaycie sie/ dlużnie
szczęścićcie. Lepiey sie wypláć, niżli wypláć: lá-
ty trzymaj od Krzyża/ niż od Trybunálu Sadu Bo-
żego. nieczekaymy káptywácyey gdy nas zá kólnierz
wezma/ á mowic beda: Redde vsq; ad nouissimum qua-
drantem. Wypelni sie Micheasá Proroctwo: Princeps
postulat & Iudex in reddendo est. Teraz nas Káże Po-
škoju Princeps Pacis postulat, prosi/ ábysmy mu dług
milosći y wdzięcznosći wyplacáli: ále gdy ná Sad
przyjdziemy; Iudex in reddendo est, musimy wyplá-
cąc dlugi dlugo/ to iest/ ná wieli. D Kzymian do
dziesiatego dnia dawano srybnu do wyplácenia dlu-
gow; potym okrutnie bito/ y záprzedawano w nie-
wola. Oto mamy osm Dni tej swietey Oktawy.
Oćiec Swiety CLEMENS Dziewiaty/ stworzył
nam Skarb zaslug CHRYSTVSOWYCH, y tej
Swiet

Świetey wielkley: złączym wyplacaymy sie. O Oblu-
bienio I E Z V S O W A. Seraphicka Panno / tobie Bog
Ociec niegdys dał opcy: Sponsa Vnigeniti VERBI, quid-
quid vis à me pete: proś o co chceš / nicci odinowid-
no nie będzie. Proszę / prosimy / o Quid quid, o Quies-
tacya zupełna Oczyszny Należy / abyśmy przez miło-
sierdzie Boskie z grzechow wvolnieni / doczesnym y
wiecznym byli obdąrowani Quitem. Co nam
rącz dąć B O Ż E pokoju.
A M E N.

APPROBATIO

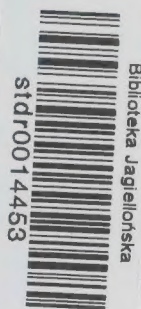
Imprimatur.

Hyacinthus Liborius, Sac: Theol:
Doctor, Præpositus Ecclesiæ SS.
Corporis Christi, in Diœcesi Cra-
couiensi librorum Censor. m.p.

blus
Bog
quid-
wior
Quies
nilos
m y
m.

col:
SS.
Cra-
p.

Biblioteka Jagiellońska

sldr0014453

